

## NOTA DE FUNDAMENTARE

**la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră**

### **1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ**

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne (în continuare – MAI)

### **2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ**

#### **2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ**

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, constituie o prioritate națională prevăzută în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (acțiunea nr. 69 din Capitolul 14 „Politica de transport” Clusterul 4 „Agenda verde de conectivitate sustenabilă”) în special ce vizează, transpunerea Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (text cu relevanță pentru SEE)

De asemenea, temeiul legal pentru elaborarea proiectului actului normativ în constituie Legea nr. 287/2022 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul cu privire la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (*în continuare - EUCARIS*) și la Protocolul de modificare a Tratatului referitor la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere.

#### **2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative**

Îmbunătățirea siguranței rutiere reprezintă un obiectiv prioritar atât pentru politicile Uniunii în domeniul transporturilor, precum și pentru politicile Republicii Moldova, în context în care, Constituția Republicii Moldova consacră prin articolul 140<sup>1</sup> aderarea la tratatele constitutive și la actele de revizuire a tratatelor constitutive ale Uniunii Europene.

Parcursul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pe lângă celelalte priorități, stabilește și o politică de îmbunătățire a siguranței rutiere, având ca obiectiv reducerea accidentelor rutiere soldate cu decese, vătămări corporale sau daune materiale.

Prin urmare, un element important al acestei politici îl constituie aplicarea consecventă a sancțiunilor pentru încălcările normelor de circulație săvârșite de către conducătorii auto, care pun în pericol în mod semnificativ siguranța rutieră.

Lipsa unor mecanisme la nivel național în ceea ce privește identificarea și documentarea conducătorilor de vehicule înmatriculate în alte state, cu care au fost săvârșite încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră pe teritoriul Republicii Moldova, când încălcările au fost constatate cu mijloace tehnice certificate sau omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate, verificate metrologic sau etalonate, în conformitate cu prevederile actelor normative aplicabile, care funcționează în regim automatizat duce la imposibilitatea aplicării sancțiunilor pentru încălcările săvârșite dar și diminuează din aspectul preventiv sau de responsabilizare al contravenienților.

În Republica Moldova, în prezent nu există norme speciale privind schimbul transfrontalier de informații referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.

Pentru a facilita un proces de colaborare în domeniul de reflecție, Republica Moldova a semnat acorduri bilaterale cu statele limitrofe, cum ar fi România și Ucraina, pentru a consolida cooperarea în combaterea infrațiunilor rutiere și asigurarea siguranței rutiere. Aceste acorduri includ adesea dispoziții privind asistența reciprocă și schimbul de informații legate de încălcările normelor de circulație. Schimbul de informații se desfășoară în conformitate cu dispozițiile legale care protejează datele cu caracter personal și asigură respectarea drepturilor persoanelor fizice.

La modul practic, atunci când se detectează o încălcare a normelor de circulație rutieră prin mijloace tehnice, funcționarul responsabil inițiază procedura de constatare corespunzătoare. Cu toate acestea, în absența unor norme specifice privind schimbul transfrontalier de informații referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, foarte adesea procedurile contravenționale sunt încetate în condițiile prevăzute la articolul 441 alineatul (1) litera (f) din Codul contravențional, pe motivul neidentificării făptuitorului și/sau expirării termenului de prescripție (18 luni).

Prin urmare, Republica Moldova a inițiat oficial aderarea sa la Sistemul european de informații privind autovehiculele și permisele de conducere (EUCARIS), fiind adoptată Legea nr. 287/2022 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul cu privire la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS) și la Protocolul de modificare a Tratatului referitor

la Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS).

Actualmente este demarat procesul de finalizare a aranjamentelor juridice și tehnice necesare pentru operaționalizarea deplină a participării Republicii Moldova la EUCARIS. Aceasta include desemnarea Agenției Serviciilor Publice ca autoritate națională responsabilă cu gestionarea datelor privind vehiculele și permisele de conducere, precum și a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pentru a supraveghea respectarea reglementărilor privind protecția datelor.

Odată pusă în aplicare pe deplin, participarea Moldovei la EUCARIS va consolida cooperarea transfrontalieră în ceea ce privește înmatricularea vehiculelor și acordarea permiselor de conducere, contribuind la îmbunătățirea siguranței rutiere și la prevenirea fraudelor legate de vehicule.

Astfel, aplicarea prezentului Regulament, de rând cu mecanismele prevăzute din Directivă, urmărește să garanteze că este asigurată constatarea și examinarea eficientă a încălcărilor normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, aplicarea unui tratament egal tuturor conducătorilor auto indiferent de statul membru în care este înmatriculat vehiculul.

În acest scop, se impune utilizarea unui sistem de schimb transfrontalier de informații privind anumite încălcări identificate, indiferent de natura contravențională sau penală a acestora în temeiul dreptului statelor membre implicate, care să autorizeze statului membru în care s-a săvârșit încălcarea acces la datele privind înmatricularea vehiculului de la statul membru de înmatriculare.

Respectiv, un schimb transfrontalier de date mai eficient, cu privire la înmatricularea vehiculului, care să faciliteze identificarea persoanelor suspectate de săvârșirea încălcărilor normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, ar putea spori efectul disuasiv și ar putea determina un comportament mai prudent al persoanelor care conduc vehicule înmatriculate în alt stat membru decât statul membru în care s-a săvârșit încălcarea, prevenind astfel accidente rutiere, decese, vătămările dar și deteriorarea bunurilor cauzate ca urmare a accidentelor rutiere.

### **3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse**

#### **3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi**

Obiectivul prezentului proiect constituie în asigurarea unui nivel ridicat de protecție pentru toți utilizatorii drumurilor atât din Republica Moldova cât și din Uniunea Europeană, prin facilitarea schimbului transfrontalier de informații și asistența reciprocă privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, atunci când aceste încălcări sunt săvârșite cu un vehicul înmatriculat în alt stat membru decât cel în care s-a săvârșit încălcarea.

Încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră care cad sub incidența prezentului proiect nu fac obiectul unui tratament uniform în Republica Moldova în raport cu statele membre.

De și în Republica Moldova unele încălcări se consideră a fi încălcări de natură „contravențională”, în același în unele state membre sau participante la schimbul transfrontalier le califică drept fapte „penale”.

Astfel, încălcările prevăzute în prezentul regulament sunt aplicate conform cadrului normativ național indiferent de modul în care sunt încadrate încălcările respective în dreptul intern al altor state.

Totodată, prin prezentul proiect, sunt descrise procedurile de acordare a asistenței reciproce între statele membre privind autorizarea accesului la datele privind înmatricularea vehiculului, în scopul îmbunătățirii schimbului de informații și al accelerării procedurilor în vigoare. În acest scop, accesul la Sistemul european de informare privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS) este obligatoriu pentru Republica Moldova în ceea ce privește datele privind înmatricularea vehiculului.

Prin asistența reciprocă, autoritățile naționale ale statelor membre, prin intermediul punctelor naționale de contact sprijină reciproc autoritățile care solicită ajutor la identificarea proprietarului, deținătorul vehiculului sau utilizatorului final al vehiculului implicat sau persoana identificată în alt mod, suspectată de săvârșirea unei încălcări a normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, pentru a transmite informații persoanei respective cu privire la procedurile aplicabile și la consecințele juridice ale încălcării în temeiul dreptului statului membru.

Transmiterea informațiilor referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră sunt realizate în limba documentelor de înmatriculare sau în limba pe care, în modul cel mai probabil, persoana vizată o înțelege, pentru a asigura înțelegerea clară de către aceasta din urmă a informațiilor care i se comunică.

Prin procedurile descrise se asigură că, doar persoana vizată este informată despre încălcarea imputată, și nu o terță parte. În acest scop, se recurge la înțelegeri detaliate similare celor adoptate pentru acest scop în Republica Moldova, inclusiv la modalități precum, transmiterea prin scrisori recomandate.

Acest lucru va permite persoanei vizate să răspundă la informații în mod adecvat, în special solicitând informații suplimentare, achitând amenda aplicată sau exercitându-și dreptul la apărare, în special în cazul în care s-a produs o eroare de identificare.

### **3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare**

O mai strânsă cooperare între autoritățile de aplicare a legii este însoțită de respectarea drepturilor fundamentale, în special a dreptului la viață privată și la protecția datelor cu caracter personal, garantate prin modalități speciale de protecție a datelor.

Respectivele modalități țin cont de natura specifică a accesului transfrontalier online la bazele de date. Astfel, este necesar ca aplicațiile informatice care urmează să fie aplicabile să permită realizarea schimburilor de informații în condiții de siguranță și să asigure confidențialitatea datelor transmise.

Datele colectate sunt utilizate doar în scopul identificării și responsabilizării persoanei care la momentul comiterii încălcării, se afla la volanul autovehiculului.

Opțiunea selectată pentru proiectul de act normativ a fost considerată cea mai viabilă datorită faptului că oferă o soluție integrată, coerentă și eficientă pentru procesul de constatare a contravențiilor din traficul rutier, abordând atât aspectele de gestionare organizațională, de management, atribuții, cât și cele de resurse umane.

## **4. Analiza impactului de reglementare**

#### **4.1. Impactul asupra sectorului public**

Prin aprobarea prezentului proiect se asigură că toate drepturile fundamentale și principiile recunoscute în Constituția Republicii Moldova sunt garantate, inclusiv dreptul la libera circulație în condiții de siguranță, dreptul la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare.

Din perspectiva atribuțiilor agenților constatați, proiectul va contribui la îmbunătățirea calității serviciilor, va asigura un răspuns mai prompt și eficient la diverse încălcări care pot afecta atât statul și sectorul public.

Acest deziderat va răspunde la anumite situații care necesită o intervenție calificată și rapidă pentru a preveni accidentele rutiere, pierderi materiale și umane, asigurând siguranța în trafic și protejând cetățenii.

Implementarea proiectului contribuie la îmbunătățirea cooperării internaționale pentru siguranța cetățenilor prin aderarea la EUCARIS facilitează schimbul de informații cu alte state membre ale UE, ceea ce înseamnă combaterea mai eficientă a fraudelor legate de vehicule și posibilitatea de a identifica mai rapid și precis persoanele care încalcă legea.

Totodată, alinierea Republicii Moldova la standardele europene presupune că, cetățenii vor beneficia de norme și practici similare celor din UE, ceea ce înseamnă protecție juridică mai robustă, transparență în procesul contravențional și sporirea nivelului de încredere în instituțiile statului.

#### **4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative**

Implementarea proiectului nu implică, la etapa inițială, cheltuieli adiționale sau alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, ținându-se cont de faptul că alte sarcini și atribuții decât cele reglementate la moment nu se impun și nu se modifică în esență structura și efectivul-limită al Inspectoratului General al Poliției.

Prin urmare, alte cheltuieli legate de modernizarea, actualizarea și administrarea sistemelor informaționale naționale, care asigură interoperabilitatea cu Sistemul european de informații privind vehiculele și permisele de conducere (EUCARIS), precum și instruirea specialiștilor punctului național de contact se vor efectua din contul și în limitele mijloacelor financiare aprobate anual în bugetul Ministerului Afacerilor Interne, precum și din alte surse prevăzute de legislație.

#### **4.3 Impactul asupra sectorului privat**

Prezentul proiect respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în Constituția Republicii Moldova, precum și de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, inclusiv dreptul la respectarea vieții private și de familie și la protecția datelor cu caracter personal, dreptul la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare.

Din perspectiva atribuțiilor agenților constatați, proiectul va contribui la îmbunătățirea calității serviciilor, va asigura un răspuns mai prompt și eficient la diverse încălcări care pot afecta atât statul, cât companiile private.

Acest aspect va contribui la menținerea siguranței participanților la traficul rutier, în cazul anumitor situații care necesită intervenție rapidă, iar o capacitate de răspuns îmbunătățită va contribui la minimizarea pierderilor materiale și umane, asigurând siguranța în trafic și protejând investițiile private, ceea ce influențează în mod direct mediul de afaceri.

O comunitate mai sigură și mai bine pregătită pentru a răspunde la siguranța traficului rutier este atractivă pentru investiții și dezvoltare a infrastructurii rutiere, ceea ce va avea un efect pozitiv pe termen lung asupra sectorului privat.

Implementarea unui sistem transfrontalier de informații privind încălcările de circulație rutieră, facilitează nu doar sancționarea contraveniențelor și responsabilizarea acestora, dar acest lucru înseamnă și protecția bunurilor și reducerea daunelor materiale prin prevenirea accidentelor nu înseamnă doar evitarea pierderii de vieți omenești, ci și limitarea pagubelor materiale suferite de cetățeni.

#### **4.4 Impactul social**

Proiectul va îmbunătăți considerabil calitatea vieții cetățenilor prin o mai bună gestionare a traficului rutier și sporirea nivelului de siguranță pentru toți participanții la trafic.

Totodată, proiectul va îmbunătăți calitatea acțiunilor preventive, fapt care reduce nivelul de stres și anxietate al populației, oferindu-le cetățenilor siguranța și încrederea că beneficiază de sprijin atunci când se află pe drumurile publice.

Aceasta va crea un sentiment sigur și stabil în comunitate, contribuind la o viață mai liniștită și mai satisfăcătoare pentru cetățeni.

Implementarea proiectului ca contribui la:

1. Creșterea siguranței rutiere pentru toți participanții la trafic, acesta fiind Obiectivul principal în vederea reducerii numărului de accidente rutiere, a deceselor și vătămarilor corporale, respectiv, implementarea unui sistem eficient de sancționare a contraveniențelor va duce la un comportament mai responsabil în trafic.

2. Tratament egal pentru toți conducătorii auto (rezidenți și nerezidenți) care prezumă că toți cetățenii Republicii Moldova vor beneficia de un sistem echitabil, în care toți conducătorii auto, indiferent de țara de înmatriculare a vehiculului, vor fi trași la răspundere în mod egal pentru încălcările săvârșite.

3. Prevenirea accidentelor prin descurajarea comportamentului riscant prin aplicarea sancțiunilor și posibilitatea reală de identificare a făptuitorilor, inclusiv a celor care conduc vehicule înmatriculate în alte state, va crește efectul preventiv și va reduce comportamentul abuziv sau neglijent în trafic.

##### **4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal**

Prin proiectul înaintat nu va fi afectat domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Totodată, prin proiect și asigură continuarea aplicării unor măsuri riguroase de protecție, transparență și securitate. Acest demers va întări încrederea publicului în serviciile poliției de patrulare rutieră și va asigura că datele personale sunt tratate cu respectul și protecția necesară.

Prelucrarea datelor cu caracter personal prevăzută de prezentul proiect este necesară și adecvată pentru atingerea obiectivelor legitime urmărite de Directivă (UE) 2015/413 în domeniul siguranței rutiere, și anume de a asigura un nivel ridicat de protecție pentru toți utilizatorii drumurilor din Uniune, prin facilitarea schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră și, așadar, prin aplicarea sancțiunilor, și nu depășește ceea ce este adecvat și necesar pentru atingerea obiectivelor menționate.

##### **4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen**

Proiectul nu presupune impact asupra echității și egalității de gen, în măsura în care, facilitarea schimbului transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările de circulație care afectează siguranța rutieră se aplică în măsură egală tuturor participanților la traficului rutier, care au admis încălcările respective.

#### **4.5 Impactul asupra mediului**

Nu este aplicabil

#### **4.6 Alte impacturi și informații relevante**

Nu este aplicabil.

### **5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE**

#### **5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională**

Prezentul proiect presupune transpunerea parțială a Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră

#### **5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE**

Aprobarea proiectului constituie o prioritate națională prevăzută în PNA 2025-2029 (acțiunea nr. 69 din Capitolul 14 „Politica de transport” Clusterul 4 „Agenda verde de conectivitate sustenabilă”)

### **6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ**

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Afacerilor Interne a publicat pe pagina web: [www.particip.gov.md](http://www.particip.gov.md), anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege. <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-schimbul-transfrontalier-de-informatii-si-asistenta-reciproca-referitoare-la-incalcarile-normelor-de-circulatie-care-afecteaza-siguranța-rutiera/14251>

Autoritățile implicate în procesul de avizare sunt:

Cancelaria de Stat;

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;

Ministerul Afacerilor Externe;

Ministerul Finanțelor;

Ministerul Justiției;

Procuratura Generală;

IP Agenția Servicii publice;

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;

IP Agenția de Guvernare Electronică;

IP Serviciu Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.

### **7. Concluziile expertizelor**

Proiectul urmează a fi supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art. 35 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

### **8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent**

Urmare aprobării proiectului, urmează a fi operate modificări și aducerea în concordanță a actelor normative subsecvente proiectului propus.

**9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ**

Aprobarea prezentului proiect va genera integrarea actului normativ referitor la schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările de circulație care afectează siguranța rutieră în cadrul normativ existent și va implica actualizarea reglementărilor interne, monitorizarea implementării și comunicarea eficientă a modificărilor. Acest proces va contribui la asigurarea unei aplicări eficiente și conforme a noilor reglementări, îmbunătățind astfel calitatea și eficiența acestui schimb de informații.

**Secretar de stat**

**Alexandru BEJAN**